

א. מ. ח.

התובע:

נגד

ק. י.

הנתבעת:

נוכחים:

התובע וב"כ – עו"ד עינת גריכטר (מטעם הסיוע המשפטי)
הנתבעת וב"כ – עו"ד נטלי ברדוגו (מטעם הסיוע המשפטי)

פסק דין

1. ביום 25.12.2018 הגיש אב תובענה לקביעה ואכיפה של זמני שהות, שעניינם בקטין אשר נולד ביום 28.08.2012, לאמור כי גילו כשש וחצי שנים.
2. על-פי המתואר בתובענה ואיש אינו חולק על כך, בין הצדדים רשומים כעשרה תיקים קשורים נוספים, הליכים רבים בעניין זה נוהלו בעניין נסיונו של האב לקיים קשר מסודר עם בנו.
3. אין עורר כי ביום 24.07.2018 הוגש תסקיר. אלא שהתסקיר לחוד, התנהלותה של האם לחוד וכך, נאלץ האב להגיש התובענה, כדי לאכוף את המלצות פקידת הסעד בתסקיר.
4. אין עורר שהאב סבל בעבר ממחלה פסיכיאטרית, אין עורר שהוא מטופל ביציבות ובקביעות זה שנים רבות, שיקם את עצמו, הקים לעצמו משפחה וכפי שקבעו גם שירותי הרווחה בתסקירם האחרון בתיק זה, תסקיר מיום 07.02.2019, אין נשקפת ממנו כל סכנה כללית גם כל סכנה ספציפית לקטין וכמוהו ככל האבות.
5. ייאמר בקול גדול כי היותו של אדם סובל ממחלת נפש פירושו של דבר שאותו אדם סובל ממחלה. כשל שלא יעלה על דעתנו בשל חולי פיזי למנוע מאדם קשר עם יוצא חלציו, לא יעלה על דעתנו למנוע ממי שהיה פגוע נפש ואינו מהווה סכנה לזולתו, להפך – הוא במצב של "כמוני כמוכם" – גם במקרה זה לא נאפשר דמוניזציה בשל עבר פסיכיאטרי.
6. מאליו ברור שנתק בקשר בין קטין לבין הורה פגוע נפש במצבים פסיכויטיים או במצבים בהם נשקפת סכנה הוא סביר ומובן, אך בלתי סביר לחלוטין שיקפיד אדם על טיפול תרופתי, ייצא ויבוא בחברה כמוהו ככל אדם אחר, יתמיד כך משך שנים ואילו האם תדון אותו "פה אחד" פיה שלה להיות מודר מקשר עם ילדו ובאותה הזדמנות תפעל כפי שאומרת פקידת הסעד, לניכור הורי – לאמור, היא פועלת לפגוע בזכויותיו של הקטין לקשר עם אביו ולא נחזור על הידוע לכל, לאמור כי ניכור הורי הוא ניתוק או הפחתת קשר של קטין עם הורה ללא צידוק נאות, התנהגות אשר הוגדרה בספרות המקצועית כהתעללות בקטין.

7. כאמור בכתב התביעה והדברים אינם מוכחשים, כל המתואר לעיל לא הפריע לאם להחליט שאין היא מוכנה אפילו לאפשר לקטין להתלוות אל התובע משך שעתיים במרכז הקשר, כך היה בעת בה הוגשה התובענה וכעת, משהורחבו זמני השהות בהמלצת פקידת הסעד, פשיטא, מחבלת בהם האם תוך שהיא מודיעה שהקטין, לאמור בן השש וחצי, אינו רוצה להיפגש עם אביו.

8. נחזור ונאמר כי האחריות לקיום קשר רובצת בראש ובראשונה על כתפי הורה משמורן ואין הוא יכול להתחבא מאחורי כתפי הקטין ולומר כי בן שש וחצי אינו רוצה ובאמצע הדרך הוא גם מרצה את רצונה של האם.

9. ראייתו של אדם כהורה מנכר היא גם ראייתו כמי שנוהג באי חוקיות ובחוסר תום לב (וראה פסק דינו של כבוד סגן הנשיא זגורי באחרונה, בעניין הקשר של ניכור הורי לחוסר תום לב).

10. קטין לא יישמע בטענה שאינו רוצה לפגוש את אביו, קל וחומר קטין בן שש וחצי שהוא כחומר ביד היוצר, לאמור בידי האם במקרה שבכאן.

11. אתקדם מכאן ואומר שכאשר נקבע כי האב ייטול את הקטין לביקורי סופי שבוע ויאספנו מתלמוד התורה בו הוא לומד, אזי, כבעניין שבשיטה דאגה האם שהקטין לא יהיה בתלמוד תורה ביום שנועד לאיסופו וכעת אומרת היא לי שלא צייתה להוראות החוקיות אשר ניתנו בעניין זה וכי על האב היה לבוא לביתה שלה, שם היה אמור הוא להתחיל ולפתוח, בנוכחותה, מריבה לעניין נטילת הבן כאילו לא נתנו שירותי הרווחה דעתם היטב על בחירת מקום האיסוף, כך שהקטין לא ימצא עצמו נאלץ לבחור בין אהבתו לשני הוריו ואביו בכלל זאת, לבין המסר הברור שהוא מקבל מן האם (מה שכונה בתסקיר "כפל נאמנות" או "משבר נאמנות") לפיו עליו לחרוד מן האב.

12. אומרת לי באת כוח האם כי האם חשה חרדה אמיתית מן האב. אלא שלענייני משמורת וטיפול בניכור הורי חרדה סובייקטיבית, חרדנות יתר בניגוד לדעת אנשי המקצוע או אפילו חרדה אמיתית בלתי מוצדקת סתם אינם מהווים צידוק להפרת החלטות שיפוטיות, לא להפרת המלצות גורמי המקצוע. האם אינה יכולה להפוך עצמה הורה מנכר בנימוק שהיא חשה חרדה וכל חרדתה אינו נשמע ברבים.

13. אומרת לי באת כוח האם, כי האם חשה שקולה אינו נשמע. אלא שקולה נשמע ברמה, מעשיה נשמעים ברמה עוד יותר וכשהאם אומרת שקולה ורגשותיה אינם מובאים בחשבון, אין היא מתכוונת באמת שקולה ורגשותיה אינם מובאים בחשבון, אלא שהיא לא תאמר, בעצם, שקולה ורגשותיה מובאים בחשבון כל עוד לא תינתן לה ברכת הדרך לניכור ההורי שהיא נוקטת ו"ברכת הדרך לא תינתן.

14. שום בית משפט לא יוכל להתקיים ולפעול אם החלטותיו ומתן התוקף שהוא נותן להמלצות גורמי המקצוע יהפכו להמלצה אצל הורה מנכר, לעשות בהם כרצונו ורצון זה במקרה שלפניי

ברור הוא, לאמור לצמצם את הקשר שבין הקטין לבין אביו ככל שניתן ואם צריך, גם בתחבולות ובהעזת פנים לא יימסר הקטין על-ידי האם לביקורים.

15. כאמור, התובע עבר שני קורסים של הדרכה הורית, שיקם את חייו וגם בתסקיר האחרון נקבע כי הקטין אוהב את אביו, חפץ בחברתו, אך כל זאת קורה בתנאי שהאם אינה נוכחת בסביבה ואינה דואגת במעשה ובמסר למנוע ולהקטין את הקשר שבין הקטין לבין אביו.

16. כאמור, תסקיר אחרון הוגש ביום 07.02.2019 וכך נאמר בסופו על-ידי שירותי הרווחה בעיריית בני-ברק: **"כיום איננו מוצאים סיבה בגינה נשקפת סכנה לקטין, מלבד הסכנה שהתבסס ניכור הורי כלפי האב... האם הפרה את החלטת כבוד השופט ולא שלחה את הבן לשבת בבית האב"**. מאז ניתן התסקיר כבר הספיקה האם לעשות כן שוב".

17. אתקדם מכאן ואומר שהאם נכנסה לתחומי הפרת הוראה חוקית, ביזתה את החלטת בית המשפט ואל תתפלא אם תמצא היא עצמה נושאת בתוצאות של אי החוקיות שבהפרת הוראתי.

18. אגב הדיון היום הפניתי את הצדדים לת"פ 13-06-16252, שם מצאה האם עצמה מורשעת ונושאת עונש מאסר, בשל אי ציות להוראה חוקית שעניינה ניכור הורי.

19. אל יהא הדבר קל בעיני הורה מנכר – אי ציות להחלטות בית המשפט הוא דבר שלא ייתקל בסובלנות ומשעה שמדובר באי חוקיות, יפעל בית המשפט "לרפא" את אי החוקיות ולא יעצור מחדש לברר, כנהוג לא אחת אצל הורים מנכרים, מחדש את הסוגיה כולה.

20. הורה שאינו שלם עם החלטות בית המשפט רשאי כמובן לערער עליהן בדרכים הקבועות בחוק, אך ה"פטנט" של התעלמות מבית המשפט והתחכמות להחלטותיו לא יכירנו מקומו.

21. אחזור ואזכיר לצדדים כי ביום 08.06.2015 שמא אומר כבר אז, ניתן פסק דינם של סגן הנשיאה ענבר והשופטים יהודית שבת ושאל שוחט כתוארם דאז, אשר עסק בסקירת הכללים לעניין ניכור הורי.

22. עוד לא באה העת לקבוע האם התנהלותה של האם היא בגדר קיומה של התסמונת ברמה בינונית או ברמה חמורה והתנהגותה מכאן והלאה היא זו אשר תקבע.

23. ואולם, אותו פסק דין קבע אף במפורש כי נסיונות להצר אפוטרופסות ולא רק לבטלה היא בגדר ניכור הורי.

24. כפי הנחיית בית המשפט המחוזי בדעתי לקבוע הליך מדורג. ואולם, צריכה האם להבין כי אם תמשיך בהתנהלותה הנוכחית ו"תסתתר" מאחורי רצונו של ילד בן שש וחצי, אל לה

להתפלא אם אסבור שאין היא משמורן ראוי וכבר לעת הזו בכוונתי להקטין את כושר התמרון של האם לעניין.

25. כאמור, ניתן תוקף של פסק דין בשנית, לזמני השהות אשר ננקבו בתסקיר אשר צורף כנספח א' לכתב התביעה.

26. ניתנות סמכויות לפקידת הסעד אשר במחלקת הרווחה בעיריית ..., זאת על-פי סעיפים 19 ו-68 לחוק הכשרות המשפטית והאפוטרופסות לקבוע, לשנות, לצמצם ואף להרחיב את סדרי השהות שבין כל אחד מיחידים ההורים לבין הקטין. תוקף המינוי לשנתיים.

אגב הפעלת סמכויותיה, לא תהא פקידת הסעד נזקקת להסכמת הצדדים או מי מהם.

27. נחה דעתי כי יש צורך בקביעת סנקציה לכל מקרה בו יופרו זמני השהות הקבועים ולכן קובע אני כי בשל ביטולו של כל ביקור או אי התייצבות הקטין לביקור תישא האם בסנקציה כספית בסך 750 ₪, אותם יהא האב רשאי לקזז מכל סך המגיע ממנו לאם.

28. מאליו ברור שאיננו נמצאים בסיטואציה בה מונחת לפניי תובענה על-פי פקודת ביזיון בית המשפט.

29. אלא שברצוני להזכיר כאן ועכשיו, כי הפסיקה הקיימת לעניין ביזיון בית המשפט שהוא הליך הנושא פני עתיד, אין בה כדי למנוע פסיקת הוצאות בהליך זה, בגין עצם הצורך לנהלו והתנהלותה חסרת תום הלב של האם ואי ציותה להחלטות בית המשפט, מה שגרם להגשת התובענה.

30. המעין בבג"צ 891/05 יגלה כי פסיקת הוצאות נמדדת בראש ובראשונה כפי דרך ניהולו של בעל הדין את ההליך.

31. ער אני לכך שהתובע מיוצג על-ידי הסיוע המשפטי, אך אין פירושו של דבר שהציבור צריך לממן מכיסו את התנהגותה של האם.

32. לא יקוימו זמני השהות במלואם – מתיר אני לתובע להגיש כל הליך מתאים שימצא לנכון לנקוט ובכלל זאת פעולה על-פי הנוהל המהיר הנהוג בבית המשפט לענייני משפחה בתל-אביב יפו, להפסקת ניכור הורי.

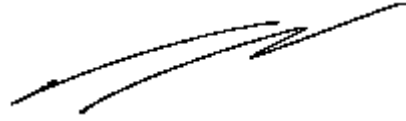
33. האם תישא בהוצאות הליך זה לטובת הסיוע המשפטי, בסך 15,000 ₪.

34. אני מתיר פרסום החלטתי זו, ללא פרט מזהה כלשהו אודות הצדדים.

35. המזכירות תסגור התיק.

436

ניתן והודע היום ד' אדר ב' תשע"ט, 11/03/2019 במעמד הנוכחים.

ארז שני, שופט